

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația în Palatul Camerei de Comerț și Industrie, Cluj, Piața Cuza Vodă No. 16.

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Aurora (Năsăud) Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pt. Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoara, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codra (Buteni) Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Creditul Bănățean (Lugoj), Crișana Cugiereanu, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria Goronul Atud), Grănișterul Bănățan (Mehadia), Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.) Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășianra, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noișana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporu (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău) Târnavăana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărăndeana, Zlăgnea, Zorile (Banca Invățătorilor).

ABONAMENTUL

PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.

NUMĂRUL 4. — LEI.

REDACTATĂ DE BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

Director răsp. ION I. LĂPEDATU

Redactor „ VASILE VLAICU

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De fie-cară cm 3 Lei.

Bilanțurile după tarif special.

Politica monetară și financiară a Ceho-Slovaciei.

În discuțiunile mai recente, urmate cu privire la reabilitarea valutei și finanțelor noastre, s'a vorbit adeseori și de politica monetară și financiară a Cehoslovaciei. Dar, ca mai totdeauna, așa și de astădată, aprecierile făcute asupra acestei politici cad în extreme. Pe când unii o preconizează ca singura mântuitoare pentru valuta și finanțele noastre, pe atunci alții contestă, că Cehoslovacia ar fi avut, sau ar avea, peste tot, o asemenea politică, advertizând, că o situație monetară ca a vecinilor noștri, ar fi o adevărată nenorocire pentru statul român.

Nu aparținem acelor, cari ar voi să urmăm exemplul Cehoslovaciei fără rezerve, dar nici celor — acestora și mai puțin — cari susțin, că republica vecină n'ar fi avut și n'ar avea nici o politică monetară și financiară. Cei ce s'au ocupat mai de aproape de chestiune, vor fi putut constata, fără greutate, că Cehoslovacia nu numai că a avut și are o politică monetară și financiară proprie, dar între statele succesoare ale fostei monarhii habsburgice, este singurul stat, care și-a stabilit dela început, și a urmat, fără întrerupere, o politică monetară și financiară conștientă și bine definită, prin care a isbutit să-și pună ordine în circulațiunea fiduciară și să-și amelioreze în mod simțitor schimbul față de străinătate.

Politica monetară și financiară urmată în Cehoslovacia, este — cu deosebire pentru statele cu valută și situațiuni financiare mai puțin favorabile — plină de învățăminte folositoare, cu ajutorul cărora se pot îndrepta multe din greșelile trecutului și se pot statorni bune căi de urmat pentru viitor. Astfel fiind, socotim, că nu vom face un lucru de prisos, dacă vom arăta — așa cum am avut prilejul a o cunoaște și înțelege ¹⁾ — această politică monetară și financiară.

I.

Politica monetară — vorbim întâiu de aceasta — adoptată de Cehoslovacia s'a preconizat îndată după proclamarea independenței și republicii noului stat, sub primul ministeriat la finanțe a lui Alois Rasin.

Spunem arume »sub ministeriatul său« și nu »politica sa«, pentru că politica monetară, la care se cugetase Rasin la început, era cu mult mai radicală. Era o politică îndrăsneată, cu care spera să ajungă în scurt timp, la o monedă cehoslovacă cu curs internațional la paritate de aur.

Evaluând biletele băncii austro-ungare din teritoriul cehoslovac, debitele de cont curent și bonurile de tesaur ale acestei bănci și pentru acelaș teritoriu, la aproximativ zece miliarde, Rasin era de părere, să rețină la

¹⁾ Rândurile de față snt scrise, în bună parte, după »Les finances de la Tchecoslovaquie« de Alois Rasin.

stampilare 80% din nominalul lor, adică opt miliarde, ca împrumut forțat, împrumut, care urma să fie mai târziu acoperit cu un impozit progresiv asupra averilor. În chipul acesta, în circulațiune ar mai fi rămas două miliarde de bilete stampilate. Paralel cu această operațiune însă, plănuia să alcătuiască și o bancă națională de emisiune, care, întemeiată pe un capital subscris în valute forte și sprijinită prin un împrumut de 100 milioane dolari, contemplant a se contracta de către guvernul cehoslovac în Statele-Unite, ar fi fost chemată să retragă din circulațiune biletele stampilate și să le înlocuiască cu o monedă nouă, solid acoperită cu rezervă metalică și efecte de credit, monedă al cărei curs internațional — credea Rasin — va putea fi menținut la paritatea de aur.

Aceasta ar fi fost, în adevăr, o reformă monetară dintre cele mai îndrăznețe. Știind însă, că Cehoslovacia deține peste 60% din vechile și marile întreprinderi industriale exportatoare (zahăr, alcool, sticlărie, bere, lemn, mașini etc.) din fosta monarchie austro-ungară, industriei, pe care intenționa să le ajute cu un alt mare împrumut american, în scop de a-și intensifica producțiunea și de a asigura astfel — simultan cu acțiunea sa de reformă monetară — și o balanță comercială activă, Rasin era ferm încredințat, că țara sa va putea suporta un astfel de tratament radical.

Dar adunarea națională cehoslovacă, temându-se, că o asemenea reformă radicală va provoca mari perturbațiuni economice și financiare, s'a mulțumit cu o cale mijlocie, cu o politică monetară, rezultat al unui compromis, prin care inflația să fie redusă succesiv, pregătindu-se treptat-treptat revenirea la normal. Cel ce a tradus în practică această politică, la care — ca bun patriot — aderase și dânsul, a fost însuși radicalul Rasin, a cărui operă se continuă și astăzi cu perseverență prin actualul ministru de finanțe, M. Becka.

Rasin a înțeles însă să pună politica monetară, la care să aganjase, în concordanță cu o politică financiară și cu măsuri economice conforme, constituindu-și un plan de acțiune original, propriu împrejurărilor specifice, în care se găsea noua republică cehoslovacă.

Să-l urmărim deci în lucrarea lui.

*
* *

Rasin cunoștea foarte bine situația băncii austro-ungare. El își dedea seamă, că biletele ei se avariaseră cu deosebire din cauza emi-

siunilor neacoperite în contul tesarului guvernelor dela Viena și Budapesta, emisiuni care provocaseră criza acestei bănci. La data prăbușirii fostei monarchii austro-ungare, emisiunea totală ajunsese dela 2⁸ miliarde din vreme de pace la 30⁷ miliarde. Acoperirea de bancă a acestei enorme emisiuni era aproape inexistentă. Avansurile pe titluri (4¹ miliarde) erau acoperite aproape exclusiv cu obligațiuni de ale împrumuturilor de războiu, iar din efectele scontate (2⁸ miliarde) abia numai 1²/₀ (12 milioane) erau ale comerțului, pe când restul, al statului. Stocul metalic număra numai 342 milioane, adică abia 1⁰/₀ a întregii emisiuni. Intre astfel de împrejurări — după Rasin — cea dintâiu problemă, ce trebuia realizată, era *oprirea inflației prin sistarea emisiunilor neacoperite și a avansurilor pe titluri de ale împrumuturilor de război*. Era o problemă, care se impunea de urgență, imediat după prăbușirea monarchiei austro-ungare, în interesul tuturor statelor succesoare. Pentru a o realiza, Rasin intervine chiar din Noemvrie 1918 la Paris, spre a se trimite o comisiune internațională de control pe lângă banca austro-ungară, care să vegheze, ca inflația să nu se mai sporească ¹⁾. Intervenția sa a rămas fără rezultat. Cei întruniți la Paris, se pare, nu au ajuns să-și dea seamă și să cuprindă în întregime efectele distrugătoare ale inflației nelimitate ²⁾.

Văzând, că prin mijlocirea Parisului nu-și poate ajunge scopul, a căutat să facă un acord direct cu banca austro-ungară, punându-o sub controlul unui Consiliu de comisari, delegați ai siguraticilor state succesoare înteresate. Condițiunile acordului erau determinate de aceleași scopuri, pentru care se făcuse intervenția la Paris. Ele aveau să oprească emisiunile neacoperite și să sisteze avansurile pe titlurile împrumuturilor de război. Acordul, primit la început, a fost violat în scurtă vreme de conducerea băncii austro-ungare ³⁾. Atunci Rasin se hotărî la o acțiune independentă.

¹⁾ O comisiune similară de control cerea dânsul și pentru Reichsbank din Berlin.

²⁾ Azi, când am ajuns să vedem aievea efectele dezastruoase ale inflației monetare din Europa centrală și repercusiunea acestor efecte asupra finanțelor și vieții economice și a altor state, se va putea aprecia mai bine importanța intervențiilor lui Rasin. Dacă aceste intervenții ar fi găsit răsunet la Paris, situațiunea financiară și economică în Europa, desigur, astăzi ar fi fost mai bună.

³⁾ Intre altele se dăduse guvernului Lammasch din Austria un avans de două miliarde.

În baza proiectului său, adunarea națională îl autorizează, prin legea Nr. 84 din 25 Feb. 1919, să procedă fără amânare la separarea monetei fiduciare de pe teritoriul statului ceho-slovac prin stampilarea biletelor băncii austro-ungare și prin recunoașterea (nostrificarea) debitelor de cont corent și bonurilor de tezaur ale acestei bănci. La stampilarea, începută imediat, s'au prezentat:

biletele de bancă în în sumă de . . .	7,436.000.000 cor.
și s'au nostrificat con- turi-corente de . . .	1.616.000.000 „
și bonuri de tezaur de . . .	468.000.000 „
Total . . .	9.520.000.000 cor.

Prin acest act, ceea ce nu reușise să se înlăptuiască pentru toate statele formate sau mărite din teritoriul austriac, s'a înlăptuit pentru Cehoslovacia. Ea a fost pusă la adăpostul oricărei inflații, ce s'ar mai fi putut produce.

Rasin înțelegea însă, ca inflația să fie nu numai mărginită, ci și redusă. În scopul acesta el fu autorizat prin aceeași lege No. 84 din 25 Feb. 1919, să rețină ca împrumut public forțat 50% din biletele, conturile curente și bonurile de tezaur, ce se vor prezenta spre stampilare, respective vor fi nostrificate. Excepție s'a făcut cu biletele și conturile curente ale administrațiilor publice, cu o parte corăspunzătoare a simbriilor și salariilor cu sumele, ce nu ajungeau pentru cap de familie la cel puțin 300— de coroane. Dela acestea nu s'au făcut rețineri în contul împrumutului forțat. S'au reținut din:

bilete de bancă . . .	2.134,149,000 cor.
conturi curente . . .	413,582,000 „
bonuri de tezaur . . .	233,767,000 „
Total . . .	2.781,498.000 cor.

Astfel din circulațiunea fiduciară, care înainte de stampilare era de 9.520,000,000 cor. s'au reținut rotund . . . 2.781,500,000 „

rămânând o circulațiune de 6.738,500.000 cor.

Reținerile în contul împrumutului forțat s'au făcut cu scop dublu. S'au făcut întâiu spre a reduce deja dela început și măcar în parte, inflația monetară și al doilea ca statul să aibă în mână un gaj pentru viitorul impozit progresiv asupra averilor, impozit, pe care — cum ne aducem aminte — l-am mai în-tâlnit în concepțiile lui Rasin și care — cum

vom vedea îndată — era destinat să fie baza întregii reforme monetare în Cehoslovacia.

* * *

Cu actele de până acum: cu stampilarea și împrumutul forțat, reforma monetară era abia începută. Moneta fiduciară din circulațiune trebuia garantată, căci numai astfel putea să aibă încredere publicul. În scopul acesta, prin legea No. 187 din 10 April 1919, biletele stampilate au fost declarate bilete de stat de valoare nominală egală. Ele au fost schimbate, mai târziu cu bilete noi, emise de statul cehoslovac, recunoscute ca datorie publică. Prin aceste noi acte, statul cehoslovac se constituise creditor unic față de banca austro-ungară pentru biletele, debitele de cont corent și bonurile de tezaur aflate pe teritoriul său și debitor exclusiv față de detentorii nouilor bilete și de cei ai sumelor reținute ca împrumut forțat. În total statul a luat asupra sa o datorie monetară de 10.084 milioane coroane,¹⁾ rămânând, ca această sumă să și-o valideze față de banca austro-ungară, după cum va fi cu putință.

Prin schimbarea biletelor de coroane austro-ungare cu nouile bilete de coroane cehoslovace, tranziția dintre cele două sisteme monetare s'a făcut neted și liniștit, fără greutăți și fără nemulțumiri. Toate datoriile și creanțele, exprimate în vechea valută austro-ungară, au fost lichidate respective transcrise în noua monedă cehoslovacă pe raport de egalitate.

E bine să se știe, că atunci, când se pregătea reforma monetară în Cehoslovacia, mulți erau de părere — între ei chiar și unii dintre cei mai autorizați reprezentanți ai științei și practicei financiare — că asupra vechilor bilete austro-ungare să se decreteze o devalorizare mai mare sau mai mică, pentru ca pe de o parte să se reducă, dela început, cât mai mult inflația fiduciară, pe de altă part., să se ușu-

¹⁾ Aceasta este așa numita „datorie monetară“ a statului cehoslovac. Este mai mare ca cifra biletelor de bancă stampilate și a debitelor de cont-curent și bonurilor de tezaur nostrificate. Este mai mare cu cifra biletelor de 1 și 2 cor., rămase neștampilate în circulațiune și cu sumele găsite în Rasia carpatină, pusă ulterior sub suveranitatea Cehoslovaciei. În totași deci, când vechile bilete austro-ungare au fost înlocuite cu bilete cehoslovace, s'a constatat că statul luase asupra s'a:

bilete de bancă . . . de	8.000,000,000
conturi-curente . . . „	1.616,800,000
bonuri de tezaur . . . „	467,500,000
Total . . .	10.081,300,000

reze sarcind ce-i revenia statului prin preluarea asupra sa a datoriei monetare ¹⁾.

Rasin nu era omul, care să nu voiască o cât mai mare reducere a inflației monetare, când aceasta ar fi fost posibilă și nici să îngreuneze statul cu sarcini, când ar fi putut fi scutit de ele. Cu toate acestea nu a primit soluțiunile, ce i se propunea. El ținea, că o devalorizare, ori cum s'ar face, ar fi o mare nedreptate materială, pentru că ar lovi exclusiv pe detentorii de bilete și creanțe în moneda devalorizată, în vreme ce toate celelalte categorii de averi ar rămânea neatinsă. În schimb, nu înțelegea, ca cetățenii să nu aducă, din partea lor, nici o jertfă din prilejul acestei mari și profunde reforme monetare. De aceea, în locul devalorizării a preferit preluarea progresivă din averi. Produsul acestei preluări din averi era destinat să acopere—în prima linie—sarcina, pe care statul cehoslovac o luase asupra sa prin rambursarea biletelor, conturile corente și bonurile de tezaur ale băncii austro-ungare, adică datoria monetară. În măsura, în care se realizează (încasează) această preluare de avere, se retrag din circulațiune biletele de stat. În rezultatele sale finale, acelaș efect, ca și în cazul unei devalorizări, cu deosebirea însă, că pe când prin preluarea din averi, stingerea datoriei statului și retragerea biletelor de stat se vor produce succesiv, pe atunci prin o devalorizare ambele aceste rezul-

¹⁾ Jaroslav Preiss, directorul general dela „Zivnostenska Banca” propunea, ca statul să nu recunoască nici o valoare biletelor băncii austro-ungare, bilete, cari, după maniera cum se emisese, nu erau altceva decât datorii de războiu ale Austriei și Ungariei. Detentorii acestor bilete ar fi avut să se răfuiească cu banca austro-ungară. Statul cehoslovac urma să-și creeze un nou sistem monetar — de ex. francul — care pentru creanțe avea să echivaleze vechea unitate monetară. Sistemul acesta ar fi fost împreună cu mari nedreptăți. Aplicarea lui ar fi produs incalculabile nemulțumiri la toți detentorii de bilete austro-ungare. În mod nejustificat ar fi fost favorizate creanțele care și-ar fi păstrat valoarea întreagă și în noua monetă. Ar fi fost favorizate clasele avute în detrimentul celor mai sărace, dat fiind, că cele dintâi, de regulă, dețin, relativ, mari puțuri numerar ca cele din urmă. Din aceste și alte motive propunerea Preiss nu a fost acceptată.

O altă propunere au făcut profesorii Kolousek și Brdlik cari au preconizat o devalorizare parțială mai mare pentru moneda din circulațiune și una progresivă pentru creanțe. Aceasta din urmă în raport cu gradul de devalorizare al biletelor băncii austro-ungare la diferite epoce. Era, în mare parte, sistemul practicat în Austria la începutul secolului trecut, după războaiele napoleoniene. Cum însă devalorizarea ar fi atins și creanțele, sistemul propus ar fi fost, în tot cazul, mai echitabil ca cel al lui Preiss. Dar și acest sistem lăsa neatinsă averile imobiliare. Aplicarea lui ar fi fost deasemenea împreună cu nemulțumiri și nedreptăți. Din această cauză n'a putut fi luat nici un în considerare.

Un sistem analog de regulare a chestiunii monetare la noi, în provinciile alipite, a fost discutat în memoriile corcunilor ardelenesti, prezentate guvernului dela București, în vrea anului 1920, în preajma rambursării coroanelor. În aceste memorii s'a arătat amănunțit desavantajele unei devalorizări, care ar atinge numai moneda din circulațiune și creanțele.

tate s'ar fi produs deodată și imediat. Da, dar preluarea din averi e un act just și echitabil, atingând toate bunurile fără excepții și pe o bază progresivă, pe când devalorizarea — din motivele arătate mai sus — ar fi fost o mare nedreptate socială în zilele noastre. În acest esențiale deosebiri residă fondul moral al concepțiunii și acțiunii lui Rasin.

Idea preluării din averi îl preocupă pe Rasin—cum am văzut—dela începutul funcțiunii sale. Am arătat, cum deja prin legea No. 84 din 25 Feb. 1919, predestinase împrumutul forțat dela stampilare, ca gaj pentru proiectata sa preluare din averi. În scopul acesta a luat el și alte dispozițiuni prealabile, ca de exemplu blocarea parțială a depozitelor dela bănci, stampilarea titlurilor, conscrierea creanțelor ets., deci tot măsuri, al căror scop era constituirea cadastrului de averi mobiliare, pe baza căruia—având și cadastrul averilor imobiliare — avea să procedă la legiferarea preluării din averi. Când toate aceste lucrări au fost terminate, a pregătit și adunarea națională a promulgat legea No. 409 din 8 April 1920 pentru *impozitul de avere și creșterea a averii*. Impozitul acesta a fost satorit, pe baza progresivă, asupra tuturor deținătorilor de averi ¹⁾. Contribuabililor li s'a dat posibilitatea să-l achite în rate pe mai mulți ani. După ultimele publicațiuni oficiale, până acum s'a încasat în contul acestui impozit peste trei miliarde de coroane cehoslovace.

Astfel ideea fundamentală a reformei monetare a lui Rasin se reduce la preluarea prin stat, ca datorie publică, a circulațiunii fiduciare, rămasă dela banca austro-ungară și amortizarea acestei datorii prin produsul impozitului asupra averii și creșterii de averi.

* *

Dar legea No. 187 din 10 April 1910, prin care biletele stampilate au fost transformate în bilete de stat, mai conține și alte dispozițiuni importante.

Articolul 10 al legii în chestiune, conține dispozițiuni stricte relative la *regularea și limitarea circulațiunii fiduciare* în sensul, că ori ce emisiune, ce s'ar face peste suma biletelor preluate de stat ca datorie publică, trebuie să aibă acoperire bancară: rezervă metalică sau efecte de credit.

Am văzut, că Rasin luptase din răspuțeri,

¹⁾ Legea despre impozitul de avere cehoslovaca se găsește tratată și exploatată amănunțit în „Probleme actuale” de Ion I. Lăpădatu, Sibiu, 1920.

să împedice banca austro-ungară de a mai face emisiuni neacoperite. Or, era cu neputință ca aceea ce nu admitea altora, să admită patriei sale. Iată de ce deci s'a îngrijit, prin lege chiar, ca în Cehoslovacia să nu se mai facă emisiuni neacoperite peste suma biletelor preluate de stat. Mai mult. S'a îngrijit — cum deasemenea am văzut — că chiar și biletele de stat să fie retrase succesiv prin produsul impozitului asupra averii.

Cum însă viața economică își are legile sale, adeseori mai tari decât cele omenești. Rasin își dedea seamă, că agricultura, comerțul și industria pot să aibă nevoie de mijloace de plată, pentru care biletele de stat din circulație să nu fie suficiente. De aceea el a admis sporirea emisiunii ori de câte ori necesitățile reale ale vieții economice ar cere-o. Și a admis aceasta nelimitat, dar cu condiția, că nouile emisiuni să aibă acoperire bancară, ca scont, lămbard sau rezerve metalice. Astfel în Cehoslovacia, pe când emisiunea fără acoperire reală e limitată la maximum biletelor de stat, care se retrag succesiv, emisiunile acoperite cu valori bancare pot varia măsurat rezervei metalice și trebuințelor vieții economice. Cu elasticitatea ce li s'au asigurat; aceste din urmă emisiuni sunt cheazășia unei mers normal al vieții și activității economice în Cehoslovacia.

*
**

Așezată pe o astfel de bază sănătoasă, chestiunea circulației monetare a fost dată în grija unui *Oficiu de bancă* pe lângă Ministeriu de finanțe, care—în mod provizor—îndeplinește funcțiunile unei bănci naționale de emisiune. Oficiul de bancă s'a creat tot în baza legii Nr. 187 din 10 April 1919 și a fost înființat prin decretul din 12 Maiu acelaș an. Este condus de un consiliu de specialiști, recrutați din toate cercurile, fără deosebire de partide, politice. Oficiului de bancă i s'a încredințat regularea circulației fiduciare și administrarea produsului impozitului asupra averii și creșterii de avere. I s'a interzis însă să facă statului avansuri, sub ori ce formă, direct sau indirect.

Cu ajutorul statului, și din mijloacele proprii, Oficiul de bancă și'a format treptat-treptat și o considerabilă rezervă metalică în metale prețioase, devize și creanțe asupra străinătății. Pentru a orienta publicul cu privire la circulația monetară și pentru a face posibil un control general, Oficiul de bancă este îndatorat să publice la 7, 15, 23 și în ziua ultimă a fie-

cărei luni un buletin detaliat despre situația bilanțului și afacerilor sale.

Ca să se poată apreția drumul parcurs de Oficiul de de bancă în cei trei ani din urmă, lășăm să urmeze o comparație între două situațiuni din Sept. 1920 și Sept. 1923.

	în milioane de cor. cehoslovace	
	IX. 1920	IX. 1923
1. Suma biletele de stat	6.748.—	7.004.—
2. acoperire bancară		
a) scont, avansuri pe titluri	3.345.—	1.524.—
b) rezervă metalică (aur, argint, devize etc.)	875.—	3.512.—
Suma maximă a circulațiunii admisă de lege	10.968.—	12.040.—
Suma faptică	10.310.—	9.084.—
Circulațiunea faptică era deci inferioară celei admise de lege cu	658.—	2.956.—

Rezultă deci, că pe când în Sept. 1920 rezerva emisiunii admise era de aia 658.— milioane, pe atunci în Sept. 1923 ea ajunsese la 2.956.— milioane. Tot asemenea că pe când acum trei ani rezerva metalică făcea abia 8·50% din circulațiunea faptică, pe atunci în toamna aceasta ajunsese la 58·70%.¹⁾ Circulațiunea faptică, la rândul său, s'a redus dela 10·3 miliarde la 9·1 miliarde (și după cât am putut constata din fluctuațiunile, ce am avut ocaziune a cerceta cu privire la această circulațiune, ea pare, că s'ar fi stabilizat între 8·5—9 miliarde. În fine mai amintim, că pe când în Sept. 1920, în contul impozitului de avere și creștere de avere, se incasase abia 12·6 milioane, pe atunci în Sept. 1923, incassările ajunseră la trei miliarde, sumă cu care s'a redus datoria monetară a statului.²⁾

Și acum, înainte de a trece mai departe, să resumăm cele arătate până aice. Încă din bună vreme, Cehoslovacia purcede la separarea monetară a teritoriului său. Prin o stampilare grabnică, pune capăt inflației fiduciare, iar prin

1) În Cehoslovacia s'au luat măsuri pentru formarea rezervei metalice încă în momentul separării monetare. Simultan cu legea pentru stampilare (25 feb. 1919) s'a adus o lege pentru un *împrumut intern în aur, argint și valute străine*, în scop de a forma baza rezervei metalice. Acest împrumut a avut un produs echivalent cu 60 milioane franci elvețieni, deci franci aur treptat treptat rezerva a fost augmentată apoi prin Oficiul de bancă, care fiind o instituțiune a statului, natural și beneficiile sunt ale acestuia. Rezerva metalică: aurul, argintul devizele etc. sunt contate în prețul de cumpărare.

2) Până la 7 Sept. 1923 se incasase în contul impozitului de avere 3.004.— milioane coroane cehoslovace.

Produsul acestui impozit s'a folosit în prima linie pentru achitarea împrumutului forțat, reținut de stat la stampilare. Achitarea are a se înțelege altfel, că contribuabilii au plătit, estituind statului recipisele, ce le aveau despre sumele reținute. Numai cei ce nu aveau astfel de recipise (creanțe) asupra statului sau aveau de achitat impozite mai mari ca suma recipiselor, datorita statului s'a redus mereu. Astfel la 7 Sept. 1923 din suma biletelor reținute la stampilare de 2.134 milioane, se achitase, prin restituiri de recipise. 1.940 milioane, mai rămânând statul debitor numai pentru 193 milioane.

împrumutul forțat o reduce simțitor. Dă valoare biletelor stampilate, declarându-le datorie publică și înlocuindu-le ulterior cu bilete de stat pe curs de paritate. În schimb decretează impozitul asupra averii și creșterii de avere ca mijloc pentru amortizarea succesivă a datoriei monetare, pe care statul o luase asupra sa. Circulația monetară se regulează strict prin lege, interzicându-se ori ce emisiune neacoperită. În același timp se înființează Oficiul de bancă, care cu un început destul de modest, după patru ani, ajunge să dispună de o rezervă metalică foarte considerabilă. Prin energie, tact și prevedere, circulațiunea monetară ajunge să se fixeze între $8\frac{1}{2}$ —9 miliarde, iar cursul coroanei cehoslovace să se stabilizeze între 16—17 centime aur.

Cine ar putea afirma, că toate aceste fapte s'au produs întâmplător? Desigur, nimeni. Dimpotrivă, e clar, ca totul este rezultatul unui plan, dinainte și bine satorit în care faptele se desvoltă și decurg unul din altul, în mod regulat și logic.

Nu vom afirma, că aceeași s'a produs în Cehoslovacia pe terenul consolidării monetare, este rezultatul exclusiv al actelor și faptelor înșirate în acel precedent. Nu, politica monetară a statului cehoslovac a fost întregită și secundată și de o politică financiară și de măsuri economice corespunzătoare. Toate la un loc au produs rezultatele de astăzi.

Ion I. Lăpedatu.

Apelul Redacției

Proximul număr al revistei noastre va fi un număr festiv din incidentul împlinirii alor 25 ani de activitate.

Rugăm pe toți onorații colaboratori din afară, cari au întârziat a ne trimite manuscrisele lor pentru acest număr festiv, să binevoiască a ni le trimite imediat, spre a nu scăpa momentul ultim al punerii sub tipar.

În special rugăm Onor. Institute financiare, cari nu ne-au trimis cele cerute de noi (istoricul precum și lista comercanților și meseriașilor români), să binevoiască a ni le trimite, de asemenea imediat, deoarece la caz contrar redacția nu va putea fi făcută răspunzătoare de eventualele lipsuri sau lacune în tablourile de ansamblu.

Redacția „REVISTEI ECONOMICE“.

Pro domo.

Revista noastră se găsește în ajunul încheerii activității sale din cel dintâi sfert de secol al vieții.

În cadrele ei modeste, dar folositoare pentru toți abonații și cetitorii, revista noastră a făcut toate pregătirile pentru editarea unui număr festiv, în care să arătăm nu numai istoricul pe scurt al acestui organ de publicitate, dar și o icoană istorică schițată după viața institutelor financiare și a cercurilor noastre economice și financiare din cei 25 ani trecuți, deoarece numai ast fel s'ar putea înțelege și aprecia însași activitatea revistei noastre, ca organ financiar-economic al acelor cercuri.

Vom încerca să schițăm în liniamente generale frământările economice și financiare, pe cari le-am consumat în coloanele scrise de revista noastră în acest răstimp.

Dar pe lângă partea istorică, am crezut de bine, să nu uităm nici partea instructivă, care a fost în trecut „Revistei Economice“ ca și o menire specială a ei, așa-că mulți din aceia, cari se mișcă astăzi cu pașii siguri pe un orizont mai ridicat al pieței bancare și economice, vor putea recunoaște efectele articolelor instructive, cari au văzut lumina zilei în Revista Economică în cei 25 ani trecuți.

Ast-fel și de astă dată vom publica un articol instructiv despre tratamentul conturilor curente.

Drept corolar și ca dovadă despre succesele obținute prin eforturile și jefurile naționale depuse de înaintașii noștri la ridicarea nivelului financiar-economic vom mai adăuga o listă nominală despre comercianții și industriașii noștri români, cari au fost și sunt în raza de activitate a institutelor noastre financiare.

Ne vom permite cu această ocaziune încă și luxul fără păreche în analele publicității, de a face o reclamă pe speșele noastre tuturor caselor de comerț și industrie românești, o reclamă, pe care nu o facem nici la cererea, nici la comanda celor interesați ci pur și simplu ca un *act demonstrativ al revistei noastre* contra acelei prese din România-Mare, care este plină exclusiv de reclame streine și contra acelor, cari judecă comerțul și industria țării noastre după aparențele din presa actuală susținând părerea greșită, că România ar fi avizată la comerțul și industria ovreiască și străină.

Se prea poate să ieșim din această afacere cu un deficit material.

În privința morală însă credem, că vom fi justificați: o facem doară numai odată la un sfert de veac și o facem cu un scop național vădit: să dovedim acelor, cari ne iubesc neamul și țara, că nu-și vor fi risipit sentimentele lor în zadar, ci avem și

noi ceva comerț și industrie românească. Vom demonstra cercurilor noastre economice și financiare, că părerea lor modestă și greșită despre forțele noastre naționale pe teren comercial și industrial era întemeiată numai pe faptul, că până acum nu ne cunoașteam pe noi înșine.

Ne va părea rău numai, dacă — fără vina noastră și cu toate silințele depuse de noi — se vor găsi comercianți și industriași români nepublicați în numărul nostru festiv: i-am cerut în repetite rânduri dela locurile cuvenite, dar nu i-am primit.

Vom avea deci și o listă profesională cu numele și domiciliul comercianților și industriașilor români din părțile noastre.

Cruțarea și modestia, ce le-am practicat până acum în administrația revistei ne vor permite în sfârșit satisfacția de a face o bucurie cetitorilor noștri de apropiatele sărbători, acordând o atențiune mai mare aranjamentului și execuției tehnice tipografice. la tipărirea numărului iubilare.

În sfârșit re vom da silința în toate privințele, ca să putem spera, că onor. noștri abonați și cetitori vor fi satisfăcuți de proximal nostru număr.

Redacția „Revistei Economice“.

Din toată lumea

— Informațiuni luate prin Institutul Econ. Românesc —

Anglia.

A importat în primele 9 luni 8.440,330 galoane orz (1 galon = 4.40 litre).

Argentina.

Recolta inului este estimată la 1.930,000 tone din cari 1.800,000 sunt disponibile pt. export.

Austria.

Numărul fabricilor în 1922 a fost cu 540 mai mare ca în 1921. Creșterea se repartizează: 375 industrii pt. transformarea lemnului, 78 industrii mecanice, 72 industrii textile, 41 alimentare, 36 chimice.

Bulgaria.

Recolta anului acestuia a fost următoarea:

Grâu	1055 mii tone pe 914 mii hectare
Secară	216 " " 117 " "
Orz	267 " " 245 " "
Ovăș	145 " " 180 " "
Porumb	5000 " " 136 " "
Pâinea se vinde la Sofia tip comun	6.10 leva
	pâine albă 7.40 "
	fâină tip comun 6.70 "
	lux . . . 7.80 "

Banca Națională a hotărât să îndolască evaluările imobilelor construite înainte de 1 Ianuarie 1920. va putea deci acorda împrumuturi până la de 6 ori valoarea estimățiunilor.

Cehoslovacia.

Marile bănci din Praga au fixat dobânda pentru depozitele străine:

a) pentru cele la vedere . . .	3%
b) " " cu aviz de 3 luni	3 ³ / ₄ %
c) " " " " " 6 " "	4 ¹ / ₂ %
pentru Scontul cambial la . . .	5 ¹ / ₂ %
Imprumutul pe gaj la	7 ¹ / ₂ —8%

Grecia

Importul de făină și grâu actualmente e liber.

Iugoslavia

Exportul de prune în recolta 1923 a fost 6.7 Mil. kg. în saci și 1 Mil kg. prune în lăzi.

În valea Toridului lângă Minell dela Boc. s'au descoperit minereuri de cupru în zăcămintele bogate.

Rusia

Producțiunea metalurgică în sem. I. 1923 a fost de:

155.060 tone mtr. fer
294.968 " " oțel
225.432 " " tablă

Statele Unite.

Societatea Ford își mărește uzinele în așa măsură să poată produce până la 10.000 automobile pe zi.

Ungaria

A acordat libertatea de export pentru excedentul de circa 10 Mil. 2 metrice de săcară.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ

Festivitatea Camerei de Comerț din Cluj.

Duminecă în 16 l. c. a avut loc festivitatea desvelirii portretului M. S. Regelui Ferdinand I. al României în sala cea mare de ședințe a Camerei. Au participat toate notabilitățile și autoritățile cu excepția Ministerului de Comerț și Industrie. Guvernul a fost reprezentat prin Dl. Ministru al cultelor, Dl. Alexandru Lepădatu, care la banchetul festiv în aplausele generale a dorit comerțului și industriei să fie pe teren material aceea, ce școala și biserica sunt pe teren moral. Aceasta o dorim și noi.

Noua monedă Germană. Marca germană fiind complet depreciată și ne mai fiind prin urmare o monedă, guvernul german se gândește de mai mult timp la înlocuirea ei printr'o monedă nouă. În această privință au fost mai multe proiecte, însă acela se pare a avea șanse să fie acceptat, este acela al lui Helferich de acuma câteva luni. Acest proiect se rezumă la crearea și emiterea mărcii financiare (Rentenmark) care va avea valoarea a 358 miligrame aur fin.

Această marcă funciară va fi emisă de viitoarea Bancă de emisiune, asupra căreia serviciul parlamentar socialist din Berlin dă următoarele detalii:

Această bancă va fi autonomă în administrația și gestiunea ei; alegerea președintelui însă va trebui să fie aprobată de guvern. Banca va fi scutită

de toate impozitele; capitalul va fi de 2400 milioane mărci funciare și va fi procurat în părți egale de agricultură și industrie.

Pentru ceice nu plătesc dările la timp. Ministerul de finanțe a luat hotărârea, ca toți aceia, cari nu-și plătesc dările până la 1 Ianuarie, vor plăti, pe lângă darea stabilită, încă o dobândă de 9 la sută pe an.

Bani falși de 500. La Iași s'a descoperit o tipografie de bani falși de câte 500 Lei, proprietatea unor tineri studenți. Numiții au fost arestați. Din Lugoj încă vine știrea, că circulă bani falși de câte 2 lei.

O carieră de marmoră. În județul Făgărași s'au început studiile pentru exploatarea unei cariere de marmoră. Această marmoră după rapoartele so-site, ar rivaliza cu aceea de Carara. Exploatarea va începe îndată ce se va obține concesiunea.

Cutremurul din Japonia. O telegramă din Londra anunță, că știrile sosite din Jokohama spun că cutremurul de pământ a secerat 99,375 morți, 113,071 răniți și 42,800 dispăruți.

Câte automobile sunt în lume. În lumea întreagă circulă 17 milioane de automobile, dintre care 14 milioane circulă numai în Statele Unite ale Americii. Acolo s'ar veni un automobil pentru opt locuitori.

Austria a decis să bată monedă nouă de argint, pentru a înlocui bancnotele, cu numerile și socotelile fantastice. Vor fi trei feluri: de 5000 de 10.000 și de 20.000 coroane. Se vor bate peste 390 miliarde de coroane.

A apărut **Almanachul** ziarelor „Adeverul” și „Dimineața” pe anul 1924. Un elegant volum de 240 pagini, cu numeroase ilustrațiuni și cu o materie foarte variată și instructivă.

Concurs.

„BANCA CENTRALĂ BĂNĂȚANĂ” s. p. a. Timișoara, angajează **funcționari** (funcționare) și **dactilografe** atât pentru Timișoara, cât și la sucursalele din Oravița și Sănmicolaul-mare.

Să recere absolvarea unei școale medii cu matură. Reflectanții cu praxă și absolvenți de școală comercială sunt preferiți.

Oferte până la finea Decemvrie.

Postul să ocupă îndată după denumire.

Direcțiunea.

A apărut în editura: „CARTEA ROMÂNEASCĂ”
Jocuri școlare, de Const. Șoltuz — Prețul Lei 22'50
Biblioteca „Minerca”, Nr. 120: Icoane din viața
plantelor și animalelor, de C. Ewald. — Prețul Lei 3'
De vânzare la principalele librării din țară.

Consumul Funcționarilor Publici din Cluj.

Convocare.

Conform § 22 din Statute să convoacă a

10-a Adunare Generală Ordinară

pe ziua de 30 Decembrie 1923 ora 10 a. m. în sala No 4 dela Primărie cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul Consiliului de Administrație și a Comisiunii Censorilor.
2. Aprobarea bilanțului încheiat la 30 Iunie 1923.
3. Împărțirea profitului curat.
4. Modificarea Statutelor și alte propuneri.
5. Alegerea noilor membrii în Consiliul de Administrație și a Comisiunii Censorilor.

Consiliul de Administrație.

Contul bilanț.

ACTIV: Numerar Lei 286.449'92. Mărfuri generale Lei 1,598.592'80, Imobile Lei 900.000, Mobilier Lei 64.550, Autocamioane Lei 72.000, Diversi debitori Lei 1,363.328'44. Total Lei 4,284.921'16.

PASIV: Capitalul Societar Lei 305.300, Fond de rezervă Lei 161.286'41, Dividende neridicate Lei 32.371'25, Diversi Creditori Lei 3,546.202'01, Cauțiuni Lei 70.990. Remunerațiuni neridicate Lei 3.616'98 Profit Lei 165.144'51, Total Lei 4,284.921'16.

Contul de profit și pierdere.

CHELTUELI: Impozite Lei 115.848'92, Spese Lei 264.469'21, Salarii Lei 298.016'65, Profit Lei 165.144'51. Total Lei 843.479'29.

VENITE: Profit de la mărfuri Lei 783.279'77. Profit dela ateliere de croitorie și pantofarie Lei 28.471'50. Venituri diverse Lei 31.728'02. Total Lei 843.479'29.

Cluj 30 Iunie 1923.

Andrei Nemeșiu director, V. R. Iepurean contabil. Membrii în Consiliul de Administrație: Președinte, Eugen Lazar, membri Dr. Ion Nicoara, Dr. Lazar Chirilă, Gh. Mureșan, Ion Boroș, Emil Cadar, Ion Galoy. Prezentul Bilanț și Cont de Profit și Pierdere a fost examinat și găsit în concordanță cu registrele Cluj 8 Decembrie 1923.

Censori: Ion Gorun președinte, Ion Peptea, Ion Apolzan, Ion Voda.

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al «Solidarității», Asociațiunea Institutelor financiare române.

Apare odată pe săptămână.

Membrii asociațiunii SOLIDARITATEA, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) Săliște, Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codru, (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Grănițerul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vășcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărita), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Anul XXIV.

1922.

Sumarul „Revistei Economice” pe anul 1922.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bănci și însoțiri.

Pag.		Pag.		Pag.	
68	„Agricola”, Hunedoara	141	„Banca Centrală” p. Ind. și Com. aprecier-a bilanțului	455	„Chiorana”, Șomcuta-Mare, conv. și bilanț
6	„Albina”, Sibiu, circul. scris. fonc.	138	convocare și bilanț	440	„Codru”, Lupșa, conv. și bilanț
11	prospect de emis.	186	aprecierea gestiunii	242	„C. legalitatea”, „
73	aprecierea bilanțului	148	chestiuni personale	65	„Concordia”, Gherla, conv. și bilanț
87	convocare și bilanț	422		492	„Consumul Funcț. Publici”, Cluj
105	iublieul de 50 ani	45	posturi vacante: 333, 391, 399,	204	„Coroana”, Cluj, prospect de emis.
118	adun. gener. iubilară	83	„Banca economică”, Semeiac	93	„Corvineana”, Hunedoara, conv. și bil.
16	iub-leul băncii	11	„	113	„
143	discursul Dr. I. Beu.	85	„Banca învătătorilor”, prosp.	230	„Creditul”, Zărnești, conv. și bilanț
171	„	415	„Banca Poporală”, Beiuș	121	„Creditul Bănățan”, Lugoj, conv. și bilanț
27	conv. ad gener. extraord.	71	„Banca Poporală”, Dej	278	concurse: 251, 263, 269,
358	circul. scris. fonc.	10	„Banca Națională a României”: conv.	114	„Crișana”, Brad, conv. și bilanț
543		12	voc. ad. generale	489	public. post vacant
115	„Aradana”, Arad (conv. bilanț)	12	bilanțul pro 1921, No 5, 12	183	„Decebal”, De-a, conv. și bilanț
160	aprecierea bilanțului	192, 193, 201, 383, 408, 491, 514, 528	situații sumare:	335	prospect de emisiune
312	posturi vacante	288	„Banca Națiunii”, informațiuni	153	„Detunata”, Bucium, conv. și bilanț
256	„Ardeleana”, bilanțul	15	„Bihoreana”, conv. și bilanț	137	„Doina”, Câmpeni, conv. și bilanț
14	„Armonia”, conv. și bilanț No 6,	277	„Brașoveana”, urcarea capit.	55	public. etalonul depuneri 1 3,
96	„Auraria”, „	414	„Casa de compensațiune”, Cluj con-	101	„Economia”, Cohalm, conv. și bil.
193	„Aurora”, Năsăud conv. și bil.	417	st tui-ea 409,	195	„Economul”, Cluj, conv. și bilanț
113	„Bănatul”, p. rsonale	418	actul constitutiv	226	aprecierea bilanțului
116	„Banca Agrară, S. A. Cluj, aprecierea	167	regulamentul	358	post vacant
122	bilanțului	27	„Casa de păstrare Săliște”,	82	Furnica, Făgăras, conv. și bil.
156	convocare și bilanț	97	„	220	conv. ad. gen. extraord.
172	prospect de emisiune	446	„	64	posturi vacante 80, 29,
281	darea de seamă 1921	47	„	254	„Geogeană”, convocare și bilanț
303	detragera privileg.	69	„	149	„Goronul”, Aiud, convocare și bilanț
303	voci de presă: 282, 294, 316,	155	„	7, 78—79	„Grănicerul Bănățean”,
303	340, 361 376,	80	„	80—81	„Grănițerul”, Dobra, No 6/15, 66
333	decizia cons. de adm.	422	„	140	„Harghita”, Mercurea-Ciuc
363	moțiunea „Solidarit.”	70	„	84	„Iladiana”, Iladia, conv. și bil.
438	conv. ad. gen. extraord.		„	7	„Insoțirea de credit”, Daneș, bil.
	raportul		„		„Institut de credit”, Mehadia
	fuziunea Lipovana		„		

	Pag.		Pag.		Pag.
„Izvorul“, Alba-Iulia, conv. și bil.	229	Cauza contrabandelor de aur	249	Ungharia îndrumată la pace	146
„ „ „ Ad. gener. extraord.	289	Cele 10 porunci pentru magazine de consum	203	Unificarea asigurărilor sociale	126
„Lăpușana“, convocație și bilanț	315	Ce poate face un funcționar de bancă pentru țărânie	457	Unificarea monetară	492, 501, 537
„Lipovana“, conv. și bilanț	406	Ce se poate face în Cluj pentru meserii și comerț	91	Statistice.	
„Maramureșana“, conv. și bilanț No prospect de emisiune	6/13 45	„hestii vamale	132	Activitatea Casei de compensațiuni din București	233
„Mercur“, Năsăud, convocare și bil.	20	Cine dă mai mult pe Munții Apuseni?	265	Adunări generale anunțate	7
„Mielu“, Poiana, „ „	218	Cine rispește timpul?	6	Averea națională a Germaniei	397
„Minerva“, Beclean, „ „	163	Comentarii la urcarea leului	389	Bogăția poporului francez	343
„Mureșana“, Reghin, „ „	9	Compunerea consiliilor de administrație	3/9	Băncile populare în România	227
„Nădălacana“, Nădlac, „ „	316	Congresul băncilor	75	Cimentul	203
„Noia“, Nouleorâni, conv. și bil.	165	Congresul din Constanța	433	Comisiunile zootehnice	268
„Olăneana“, Vitea, conv. și bil.	3/10-11	Conselele de apreciere a leului în Franța	203	Costul traiului	197
„Orvitana“, convocare și bilanț	5/4	Consolidarea bonurilor de tezaur	5/5	Creșterea scumpetei în Germania	249
„Patria“, Blaj, conv. și bilanț	119	Controlul institutelor naționalizate	147	Discontul băncilor de emisiune	357
conv. adon. gener. extraord.	4/6	Contractul colectiv de muncă	450	Dividendele băncilor din București	330
urcarea capit. social	5/9	Convenșia de datorii externe	5/9	Etalonul de scont în diferite țări	277
prospect de emisiune	5/6	Corpusul contabililor	60	Exportul de vite	205
„Porumbăceana“, conv. și bil.	184	Costul traiului în raport cu cursul d-valizelor	197	Gestiunea Regiei M. n. Statului	227
„Prima“ Ardleană Asig.“	29	Crăditul industriei	451	Incasările C. F. ungare	451
„Sătmăreana“, conv. și bil.	210	Criza economică din Cehoslovacia	25	Incasările Statului Român	415
prospect de emisiune	3/4	Cum se pregătesc eviile	51	Industria României (sumat)	277
„Sebeșana“, Sebeșul săsesc	194	Datoria publică a României	221	Jerfele românilor în răs. mondial	304
„Selăgiana“, conv. și bilanț	67	Dela bură din București	370	Lucratori fără lucru în Cehoslovacia	391
prospect de emisiune	432	Dela corpul contabililor	397, 4/2	Pământul cultivat în România	133
„Șercăiană“, conv. și bilanț	10	Din exemplul itora	23	Piața Clujului	289
poșuri vacante	3/3	Din programul Austriei pentru s-nare	5	Preșos de mărfuri în România	212
„Silvania“, conv. și bilanț	166	Din istoria reformei agrare	338	Producția agricolă în 1921	63
„Solidaritatea“ (și sindic.),	2	Distrugerea pădurilor de stejar	411	Produsul impozitelor în Franța	561
ședința direcției	3/4/5	Economiile și bugetul Angliei	356	Recolta anului 1921	421
co. v. și bilanț	253	Exploatarea debitorului	4/1	Recolta de grâu a Ungariei	391
aprecierea gestiunii	257	Exportul de vite	77	Recolta mondială a porumbului	497
drept de seamă 47,	272	Framantări sociale	465	Reduceea bugetului în Anglia	131
lucrările ei	433	Funcționarea societăților anonime	428	Scumpetea în Budapesta	268
„Someșana“ conv. și bil.	243	Germania dorește legătură directă cu omânia	160	Sămânțurile în Bucarești	381
„Speranța“, Chichișgârbiu	445	Imprumutul băncilor pentru căile ferate	118	Situația agricolă	119
„Strugurul“, conv. și bilanț	158	Inflația monetară	125	Situația mondială a cerealelor	496
„Surul“, Racovița, conv. și bilanț	444	Inervenția producătorilor contra exportului	412	Situația animalelor domestice din România în 1920	203
„Târnăveana“, „ „ „	264	Invieria economiei naționale	169	Societăți anonime în România	62
„Târnăveana“, „ „ „	5/9-11	La soluția crizei financiare	226	Sondaje distruse în 1916	553
„Tibleana“, „ „ „	454	Memoriul inginerilor din Lupeni	219	Spiritul de crutare la Cehi	189
„Timișiana“, „ „ „	99	Moștenirea austro-ungară	5/1, 477	Srăist ca recolta 1922	445
aprecierea bilanțului	1/5	Naționalizări și pseudonaționalizări	90	Statistica societăților din România	92
prospect de emisiune	243	Neînțelegerea la schimb în natură	522	Statistica viilor din România	161
„Vatra“, Cluj, conv. și bilanț	136	Noua bancă de emisiune austriacă	356	Stocul de aur al diferitelor state	205
„Victoria“, Arad, apreciere	57	Oamenii de bancă	1/7	Stocul de produse agricole în Bucarești	230
conv. și bilanț	72	Obiceiuri păgubitoare	5	Tabloul adunărilor generale	124
prospect de emisiune	116	Oficialele păgubitoare, blocul	51	Tabloul dividendelor	6
„Vlădeasa“, Huișdin, conv. bil.	2/5	Paradoxe	159	Uzinele electrice în România	188
post vacant	135	Pe cal a progresului, No. 6.	1	Industriale.	
„Vulturul“, Tășnad conv. și bil	452	Pentru regularea valutei	258	Amylon, S. A. p. industria cartofilor, Sibiu,	380
	1/5	Penru sau contra scopului	267	„Ardealul“, inst. de arte grafice, Cluj	
		Plata cupoanelor sârbești	62	convocare și bilanț	191
		Plata datorilor față de străinătate	266	conv. ad. gen. extraord.	336
		Politica de afaceri a cooperativeor în Germania	247	prospect de emisiune	360
		Propaganda cooperatistă în Hamburg	131	„Astra“, Arad, urcarea capitalului	311
		Răscumpărarea efectelor cehoslovace	538	„Berga Ardealului“, conv. și bil.	476
		Răscumpărarea hârtiei monedă B. Generală	238	„Fabrica de sticlă, Turda“, prospect	9
		Regularea valutei noastre	375	„Fabrica de șuruburi, Cluj“	213
		Repartizarea datorilor publice antebeli și austro-ungare	545, 557, 327	„Ferraria“ Banca Centrală, Cluj	113
		Sarmisegetusa și muzeul din Deva	327	„Industria Alcoolului S. A. Cluj“	432
		Serviciul de giro și compensațiuni	6/3	„Industria Aurului Abrud“	94
		„Ungară“ la Banca Austro-ungară	449	prospect de fondare.	103
		Scăderea valutei	8	constituirea	337, 312
		Societățile anonime pe acțiuni	532	„Industria casnică“, fonduri	311
		Spre eliberarea bugetului	63	se icicu tura	427
		Stampila efectivelor de stat	147	„Industria ceramică română, Cluj“	13
		Tot înainte!	58	„Intreprinderile Forestiere Române“	189
				conv. și bilanț	271
				aprecierea gestiunii	353
				schimbul titlilor prov.	452
				„Puna“, Hia. . . urcarea capitalului	213
				„Săcelele“, S. A., Brașov	259
				„Tara Oltului“, S. A., Avrigh, conv. și bilanț	334

Economie politică, Chestiuni financiare.

Abuzuri cu pește	371
Achitarea datoriilor în străinătate	460
Achitarea culturală a băncilor noastre	74
Ajutorarea inundațiilor din Năsăud	342
Așteptările păgubitoare	20, 236
Anchetă în cauze de contabilitate	209
Anonimitate și impersonalitate	245
Anuarul băncilor române	201
Aranjarea datoriilor externe	378
Aur românesc la Paris	146
Austria spre dezastru financiar	324
Băncile, arme de partid politic?	3/5
Bilanțul tip penru bănci	26
Budapesta dispune as. pra Ardealului?	2/3
Bursa de deviză din București	397, 377
Căminul studenților (apel)	202
Casa de compensațiune și regularea valutei	233
Câteva observări la lichidarea Unghariei	385, 395, 4/2

	Pag.		Pag.		Pag.
„Technica Română“, conv. și bil. 151—152		Revendicările față de statele înamice	371	Aurul băncii Austro Ungare	77
„Zea, Soc. An. Rom“. chimică-farmaceutică, Cluj	351	Scrisorile de valoare	429	Aurul, exportul aurului	6/12
Comunicație, transport.		Stampilarea titlurilor de rentă	205, 192	Avenile românești strădate în Austria	148
Avioane de transport în Anglia	351	Suspendarea rechizițiilor	419	Băile Borsac	6/12
Bilete reduse la congresul băncilor	280	Tariful postal, telegrafic și telefonic	2-8	„Banca Import Export“ Timișoara	80
Cale ferată Bistrița-Cernăuți	122	Taxa de export a cerealelor	429	„Banca Angliei la A ad	357
Descărcarea vagoanelor	239	Taxa de export de porci	445	„Banca Austro Ungară, proces pen-	6/2
Distribuirea vagoanelor	288	Taxe de export	406	„Banca de emisiune maghiară“	92
Electricizarea Căilor ferate	227	Taxe de timbre pe succesiuni	44	„Banca de S ont a României l Cluj	268
Expedierea coletelor	259	Taxele pe cereale la Braila	390	„Banca internațională în Bulgaria	6/12
Exportul de cereale pe șleपुरi	3 9	Taxele proporționale la cereale	4:1	„Banca Invățătorilor“	148
Exportul de miere	381	Timbre de francare	438	„Banca Marmorosch, Blank“ Ss. Cluj,	161, 212
Îmbunătățirea comunicației	189	Timbr lproporțional de 1% la cereale	438	„Banca Timișoarei-Fabrilă de amfon“	92
Legătura de linie ferată cu Serbia	331	Valori s râne în tez urala Moscva	444	Bancile bulgare în streinătate	42
Legăturile postale cu Ungaria	389	Jurisdicțiune.		Băncile și industria	64
Libera circulație a mărfurilor	511	Apelul trimis prin oșă	472	Bani de metal	415, 311
Linie ferată Heviz-Borsac-Piatra-neamț	311	Extrasele de cont nu fac dovadă în justiție	310	Bitantul uniform	128
Modificarea serviciului de camionaj	445	Procesele de 50/0		Bilet l s e 10. 00 germane	278
Nouii linii ferate în România	40	Pro estul cambial în acțiunea cambială	553	Brevetul de vânzare la rachiul de calcărușe	268
Un nou mers de tren	5 2	Chestiuni de impozite.		Bunurile țărilor cu valoare scăzută	460
Reducerea taxelor Orient-Express	259	Apelul contra impunerilor	525	Bursa de p-trol din Ploiești	423
Repararea vagoanelor	205, 3 0	Ad carea cedule G. când întreprinderile plătesc în locul acțiunilor	3:0	Bursa de schimb	415
Suora încărcarea vagoanelor	3 8	Cadastrul ca ză a impozitelor	459	Bursa de zahăr la Olmütz	268
Taxarea scrisorilor de trăsură	511	Cețula F. la directorii înt ep. inderilor	206	Bu s forestieră din Praga	351
Taxele Orient-Express-ului	398	Cifra afacerilor, interpretare	132	Bursa internațională din B atistava	6/2
Transportul cerealelor	21	Comisiunile de impozite	471	Casa e pastrare postală ungară	571
Transportul cerealelor de sământă	161	Comisiunile pentru on estațiuni	53	Casă ed ficată pe baze cooperatiste	6/2
Transportul poamei și zarzavaturilor	381	Cotele noilor impozite	531	Casa de păstrare la perceptorate	227
Transportul porumbului	381	Impozitele băncilor	6	Căsele de am-net frații Iliescu, Cluj,	132
Unificarea taxelor liniei someșene	377	Impozitele directe până la viitoarea reformă	258	Centra federală l Bu urești	92
Urcarea tarifului în Germania	240	Impozitele funcționarilor	561	Cereri p permise de export	148
Urcarea arifului în Ungaria	391	Impozitul de 1% la spirituoase	278	Circulația de bilete	2 0
Vagoane cehe pentru cereale	406	Impozitul pe cifra de afaceri la într. miniere	2 2	Codul cooperatiei	94
Legislațiune, ordonanțe.		Impunerea veniturilor imobiliare	524	Comandă ru ească în Cehoslovacia	391
Abrogarea legii de motocicletă	497	Interpretarea cedulelor F. și G.	47, 287	Comerțul englez	50
Achiziția arenzilor forate	511	Interpretarea cedulelor Titulescu	4	Comerțul cu ruci	391
Ambajele goale de pește	288	Memoriul Solidarității p. unificarea impozitelor	433	Comerțul cu dela Genova	161
Brevetele de baturi spirituoase	240	Memoriul Solidarității decontarea plusurilor plătite	516	Conferența delegaților Budapestei la Arad	532
Cămile funduare, radiarea	511	Plata impozitului eduiei C.	342	Conferența parlară entară inter ațională	311
Cultivarea tutunului	511	Reforma financiară	3:5	Congres bucovinean pentru titlurile de rasbo inamice	112
Cultura viermilor de mătase	429	Rezervele băncilor și soc. de asigurare	524	Congresul coop-rației din România	470
Cursul coroanei cehe	405	Soartea imp. de lux și cifra afacerilor	133	Congresul coopera orilor	54
Exploatarea forțelor hidraulice	3 0	Taxa de lux la ghețe	351	Consortiul Victoria-Aradana	351
Exportul carbunilor de lemn	406	Taxe de timbru	61	Controlul l Min sterul industriei și comerțului	94
Exportul cerealelor	30	Taxele de timbru	441	Controlul aliajului	5/8
Export de coroane	591	Asigurări.		Controlul viri entelor streine	63
Exportul de porci și vite cornute	3 0	„Asigurarea mărfurilor pe C. F. R.“	533	Coroanele neschimbate	113
Exportul lemnului	288, 444	Asigurațiile și fluctuațiunea prețurilor	373	Corporație centrală internațională evreească	64
Exportul țărănelor	381	Contractele de asigurare dela soc. unghurești	342	Corpul contabililor și reforma financiară	552
Falsificarea vinurilor	98	„România Prima Ardeleană de asigurare	317	Corpul experți-contabililor	2 9
Încurajarea industriei naționale	429	„Taxele asigurărilor mu citorești	213	„Corvin“, într. de proe. chimice	161
Înființarea, înregistrări și sporiri de capital	309	Cronică.		Crearea comisiilor economice	204
Lemnele de foc și cherestea	459	Achitarea datoriilor austriace	268	Creditul industrial	554
Majorarea prețurilor grâului și făinei	413	Achitarea restului de 40%	414	Credit Lyonais împără creanțele u gurești a) Ardealului	357
Modificarea tarifului vamal	3 8, 553	Acord român ceh l vac	204	Creditul minier transilv.-Energia Ardealului	212
Modificări din tariful postal	330	Acordul dintre antreprenori și lucrători	161	Cultura zarzavaturilor în Germania	189
Naționalizarea industriilor	343	Acțiunea de edificare	8	Cam se plătesc expropriate în Ungaria	370
Nouii dispoziii p. exportul porcilor	3:8	Afacerile de devize în Jugoslavia	213	Cursul cor anelor cehe pe C. F. R.,	204
Noul regim al cerealelor	4 5	Agentura comerțului român în Constantin pol	213	De ce scade marca germană	413
Noul regim al grâului, făinei și pânelor	401	„Ajutorarea camerei de comerț din Cluj“	268	Dela Corpul contabililor	7, 472, 522
Pasapoartele austriace	309	Alumina, Bucuresti	6/12	Desfășurarea comisiilor județene de aprov	357
Pentru cota de 0% dela schimbul coroanelor	213	Aranjamentul într. Forest. Române	311	Desnagubirile p. soc. petrolifere	461
Prețul măcinșului	472	„Argus în mitologia financiară modernă	250	De izel în Germania	472
Prezentarea libelelor Postatakarék-pénztár	381	Asociațiunea importerilor	113	Diamant în Br zilia	415
Rechizițiile de făină	55	Asociațiunea comerțului la leg. rom. din Constantinopol	277	Dispari ia unui agent oficial	50
Rechiziționarea grâului	371			Economii și iar eco omii	5/8
Rechiziționarea lemnului	445			Etalonul Băncii de em. cehoslovacia	227
Rechiziționarea și statistica grâului	381				
Rechiziționarea uzinelor	4 9				
Regimul transacțiilor în industrie	343				
Regul ment p. rechiziționarea grâului	4 3				
Reluarea raticului scrisorilor cu valoarea declarată	443				
Restanțierii la impozite	4 5				
Restituirea taxelor vamale	496				

	Pag.		Pag.		Pag.
Export de cereale în Elveția	259, 399	Mărfuri americane	460	Trecerea fabricii de explozibile la R. M. S.	532
Export de lemne în Ungaria	311	„ germa e	133	Un institut de petrol	278
„ „ nuci în America	311	Meseriașii români din Sibiu	42	Urcarea coroanei cehoslovace	251, 414
„ „ plante medicinale din Ungaria	311	Militarizarea uzinelor „Astra“	471	Urcarea leului	381
Export de tutun	343, 414	Morile evrești boicotează pe cerealiști	422	„ perțurilor zahărului	331
„ „ sare	214	Napoca, cooperativă	391	„ în Germania	143
„ „ vite în Turcia	113	Naționalizarea industriilor	5/6	„ stocului de bancnote în Ungaria	381
Exportul corabelor în Austria și Ungaria	240	Naționalizarea institutelor de credit de Comert	133	Urcarea taxelor de export la lemne	331
Exportul de cereale oprit	92	Necrolog: Dr. A. Cheție	188	Uzinele din Ghiriș	331
Exportul de Germaniei	113	I. Giurgiu, Gherla	77	Valuta de arău în Ungaria	422
„ lemnelor	278	I. Chirca, Sălște	343	Valuta, export de valute	5, 8
„ zahărului din Cehoslovacia	357	A. Barseanu, Sibiu,	399	„ propunere olandeză	183
Expoziția de produse din Orăștie	391	V. Ranta, Cluj	451	Vamale, veniturile	5
„ filatată engleză	78	O mică neînțelegere	6/11	Zahăr, cartelul de zahăr	78
„ dela Iași	92	Opinie engleză în cauza Basarabiei	552	Zahăr pentru cooperative	78
Exproprierea dela Chișinău (Arad)	399	Paitatea aurului în Austria	205		
Expr. prieri forestiere în Cehoslovacia	813	Parlament economic	562	Invățământ.	
Extracția cărbunilor în Cehoslovacia	291	Participație franceză-evrească la Reșița	213	Academia agricolă, Cluj	310
Fabrica de asfalt și bitum din Brașov	343	Pentru exportul de petrol din Constanța	406	Academia de comerț, Cluj	275, 306
„ „ ată din Oradea-Mare	122	„ Petroșani“ într. p. expl. de cărbuni	148	Curs de viticultură, Cluj	118
„ „ chibituri din Timișoara	289	Plățile în străinătate	209	Cursuri pregătitoare pentru muncitori	357
„ „ filme din Cluj	205	Prețul aurului în Austria	381	Reforma învățământului comercial	276, 391
„ „ mărfuri din coarne și oase	331	„ „ Germania	277	Școale comerciale în Fg.-Mureș	351
„ „ dopuri de plută, Oradea-Mare	388	„ grâului,	357	Școala minieră din Baia-Mare	421
Fabrica de pansamente în Cluj, 5/8,	113	„ lănei	208		
„ „ textile în M. dias.	415	„ mărcii germane de aur și argint	161	Bursa.	
„ „ vase smaltuite în Mediaș	357	Pretul metalelor prețioase la Praga	161	Pag.: 162, 190, 205, 215, 228, 241, 252,	
„ „ articole de cauciuc, Cluj	331	Proiectul legii chirilor	182	262, 270, 279, 290, 313, 332, 344, 352	
„ „ Zanfirescu, Timișoara	132	Promoția P. Verzarău	391	3 2, 359, 3 2, 382, 392, 400, 407, 416,	
Făină din Bănat pentru Elveția	406	Propunere rațională de legumărit	331	424, 431, 439, 447, 453, 463, 474, 490,	
Favoruri acordate cooperativei	94	Proteja ea fabricilor românești	64	499, 513, 527, 534, 544, 556.	
Firme, plăcate, reclame taxate în Cluj	6/12	Razie p. confiscarea beuturilor falsificate	42-	Târgul de cereale.	
Forestiera funcționarilor, Bistrița	283	Rechiziționarea cerealelor	331	Pag.: 161, 189, 205, 413, 251, 269, 278,	
Furt de vagoane în Oradea-Mare	4, 5	Recolta de prune și nuci	277, 460	289, 312, 331, 343, 371, 351, 356, 382,	
Fuzionarea Astra Montană-Âncora	80	Reinierea legăturilor com. cu Ungaria	212	392, 400, 07, 416, 423, 430, 438, 445,	
„ Erdélyi Banck-Banca de		Reorganizarea camerelor de comerț	415	452, 463, 473, 489, 498, 513, 526, 533,	
Credit București	8/12	Reșița, rezumatul bilanțului	227	543, 555.	
Gazul Metan	357, 64, 5/8,	Urcarea capitalului	227	Bibliografie.	
Germania și dezastrul mărcii	489	Schimbarea conducerii	358	Buletinul agriculturii	575
Germania cere compensații în Rusia	406	Retagerea banilor de 25 și 50	113	Calculator de dobânzi de Gh. Vasilescu	423
Ghete în schimbul grâului	5, 4	Separarea politicii de finanțe	133	Cântece, versuri de St. O. Iosif	415
Ghișeurile C. F. R.	415	Scăderea prețului la zahăr	399	Contribuțiuni la rezolvirea crizei de A. Blank	354
Grâu și secă în Ungaria	406	Scăderea valutei	8	Cultura vieii	555
Greva metalurgicilor din Cluj	289, 357	Schi-barea bancnotelor de 20, 100 și 500 Lei	351	Creșterea porcilor	555
Iarși urcare de prețuri în Germania imp. zite	6/12	Scumpetea în Ungaria	406	Dicționare,	251, 452, 423,
Imprumutul de aur în Polonia	498	Scumpirea porcelor	415	Din viața meseriașilor I. Popovici Bănățeanu	452
Imprumutul forțat în Germania în cauza centrului vamal	2, 3	Și apa se scumpește	8	Faceți cooperative, Dr. V. Moldovan	63
Incendiul pădurei Poiana Neamțului	349	Sindicatul băncilor	3-3/9	Foi de toamnă, de M. Sadoveanu	415
Infiin area unei centrale de devize	188	Situația economică în Dobrogea	422	Fabricarea Săpunului	555
Înlocuirea bonurilor de tezaur	259	Spirtul în Bănat	113	Inventarul din p. de vedere contabil, econ. jurid. de Petre Drăgănescu	462
Institutele de credit fonciar	148	Stampilarea efectelor de stat	204	Manual de ședință de I. N. Fințescu	452
Întreprinderi proiectate la Timișoara	132	Starea semănăturilor în Ardeal	94	Plan și ghid p. București	555
Intr. Forest. din Valea Lăpușului	227	Sucursalele românești în Budapesta	311	Prăsierea galțelor	555
Izvor mineral de sod	94	Târg de mostre în Praga	64	Probleme economice financiare D. Barzan	526
Lăna, prețuri	212	„ „ „ Lipsca	148	Statistica de A. Sigmond	331
Legătură directă cu Iugoslavia	172	„ „ „ în Polonia	399	Temeia îmbunătățirii vitelor de D. G. Chitoiu	452
Legături economice cu Brazilia	240	Taxa de vizare a pașapoartelor	212	Tulburea novele de C. Marino-Moscu	415
„ „ „ Bulgaria	218	Taxe de transport	331		
Lichidarea băncii Austro-Ungare	312, 381	Țitei și gaz metan în Cracovia	415	Redacționale.	
„ băncilor rusești	78	Telefon, urcarea taxelor	189	Către cititori	1
„ creanțelor din Cadriater	311	Teleromana-Zettler, Cluj	269	Ediția specială	3
Lirsa de numerar	448	Transportul recoltei cu vagoane închiriate	415	O rectificare	89
Loteria Asociației „Astra“	379, 356, 540				
Mai multă protecție industriei naționale	119				